

лѣтописъ, въ която изрично се казва: „Твердый градъ, изоколбъ подъ обходжла“ и въ печатаната (подъ названието Царственикъ или Исторія Болгарская): „Отидевъ же Ioанъ Шишманъ въ Софія, скры сичките царски сокровища въ мънастыръ Урвичъ, който беше край Искъръ сосъ тверды стѣни огражденъ, и изоколо му вода отъ секаде“.

Въ тая почти смисъль, г-нъ Каановъ прѣдава това прѣданіе¹⁾, съ тая само разлика, че споредъ него излиза като да е Искъръ на онова врѣме самъ обикалялъ бърдото на Урвичъ: „една отъ урвите се нарича Срѣдобърдие; тя съответствува на тѣрновскій Уисаръ, сега е отъ дѣсната страна на Искъръ, но по-напрѣдъ се е обикаляла отъ рѣката, така щото е прѣставляла островъ, вдаденъ въ дѣсний брѣгъ“. Но че водата и на него врѣме не е можала сама отъ себе да обикаля бърдото, това всѣкиму бие на очи вече отъ прѣвъ погледъ на мѣстността; така щото прѣданіето за съществувшата на врѣмето нарочно съзидана стѣна въ рѣката е много за вѣрвание.

Сегашниятъ Кокалянски мънастиръ Св. Архангелъ Михаилъ е построенъ на мѣстото на едноврѣмешния. На крѣпостта Урвичъ е имало тогава черквица „Св. Илия“, отдѣлно отъ манастирската.

Споредъ казванието на попъ Цвѣтана, свещеникъ на с. Враждебна, и на г. Панайотъ Ангелковъ, златарь въ София, Кокалянскиятъ манастиръ билъ възбновенъ нѣщо прѣди 40 — 45 години (споредъ г. Иречека — на 1858 г.²⁾) отъ иеромонаха Хрисанда (мирско име Харалампий), на самото мѣсто, гдѣто е билъ едноврѣмешния. Понеже това здание на храма било много малко и при това слаба постройка, за това прѣди 6 години сегашниятъ игуменъ иеромонахъ Пантелеимонъ го е съборилъ и близо до неговото мѣсто построилъ ново здание. Значи, сегашната черква е второ възбновено здание.

Прѣди Хрисанда е билъ игуменъ попъ Стойне, съ брата си, като магеръ. Въ негово врѣме Турци нападнали манастирия да го оберать; игуменъ Стойне сварилъ да се скрие, и Турцигъ, като не можле да го намерятъ, заклали брата му, защото не знаелъ или не искалъ да имъ каже гдѣ е скритъ игуменъ. Тогасъ манастиръ се състоялъ отъ една малка черквица и една или двѣ малки стаи Хрисанда, дошелъ отъ Рилския манастиръ, обновилъ зданието на храма, направилъ всичкитѣ сегашни стаи, обрнати

¹⁾ Е. Каановъ: Историко-топографически бѣлѣжки за Урвичский манастиръ, сп. „Наука“ год. 1, 1841, стр. 497.

²⁾ Д-ръ К. Иречекъ: Княжество Бѣлгария, II. 69.